

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 48/18
Luxembourg, 17. april 2018

Sodba v zadevi C-441/17
Komisija/Poljska (beloveški gozd)

Gozdnogospodarski ukrepi v zvezi z območjem Natura 2000 Puszcza Białowieska, ki jih je sprejela Poljska, so v nasprotju s pravom Unije

Izvajanje teh ukrepov v bistvu povzroča izumiranje dela tega območja

Komisija je leta 2007 v skladu z Direktivo o habitatih¹ odobrila določitev območja Natura 2000 Puszcza Białowieska, ki zajema med drugim tri gozdnogospodarska območja, in sicer Białowiežo, Browsk in Hajnówko, kot „območja, pomembnega za Skupnost“, zaradi obstoja naravnih habitatov in habitatov nekaterih vrst živali in ptic, katerih varstvo je prednostno. To območje je tudi „posebno območje varstva“ za ptice, določeno v skladu z Direktivo o pticah.² Območje Natura 2000 Puszcza Białowieska je po mnenju Komisije eden najbolje ohranjenih naravnih gozdov v Evropi, njegova značilnost pa je velika količina starih dreves, med drugim stoletnih, in odmrlega lesa.

Zaradi širjenja osmerozobega smrekovega lubadarja³ je poljski minister za okolje leta 2016 za obdobje od 2012 do 2021 dovolil, da se zgolj na gozdnogospodarskem območju Białowieže skoraj potroji izkoriščanje lesa in da se izvedejo ukrepi aktivnega gospodarjenja z gozdom, kot so sanitarna sečnja, ukrepi ponovnega pogozdovanja in pomlajevanje na območjih, na katerih je bil kakršen koli poseg do tedaj izključen. Generalni direktor urada za gozdove je leta 2017 glede treh gozdnogospodarskih območij, in sicer Białowieže, Browska in Hajnówke, sprejel sklep št. 51 „o odstranitvi dreves, ki jih je napadel osmerozobi smrekov lubadar, in o odvzemu dreves, ki pomenijo grožnjo za javno varnost in nevarnost požara, iz vseh starostnih skupin gozdnih sestojev na gozdnogospodarskih območjih [...]“. Tako so se začela odstranjevati suha drevesa in drevesa, ki jih je napadel osmerozobi smrekov lubadar, na teh treh gozdnogospodarskih območjih v obsegu približno 34.000 hektarov, pri čemer območje Natura 2000 Puszcza Białowieska obsega 63.147 hektarov.

Ker Komisija meni, da poljski organi niso zagotovili, da ti gozdnogospodarski ukrepi ne bodo škodovali celovitosti območja Natura 2000 Puszcza Białowieska, je 20. julija 2017 pri Sodišču vložila tožbo, da bi se ugotovilo, da Poljska ni izpolnila svojih obveznosti na podlagi direktiv o habitatih in pticah.⁴

V današnji sodbi je **Sodišče ugotovilo, da Poljska ni izpolnila svojih obveznosti** na podlagi teh direktiv.

Najprej je opozorilo, da Direktiva o habitatih državam članicam nalaga vrsto specifičnih obveznosti in postopkov za zagotovitev vzdrževanja ali po potrebi obnove ugodnega stanja ohranjenosti

¹ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 102), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 (UL 2013, L 158, str. 193).

² Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL 2010, L 20, str. 7), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/17.

³ Gre za vrsto hrošča škodljivca, ki napada predvsem smreke.

⁴ Poleg tega je Komisija Sodišču predlagala, naj Poljski odredi, naj ta do izdaje sodbe Sodišča prekine – razen v primeru ogroženosti javne varnosti – ukrepe aktivnega gospodarjenja z gozdom v nekaterih habitatih in gozdnih sestojih ter prekine odstranjevanje odmrlih stoletnih smrek in sečnjo dreves v okviru povečanja količine lesa, ki ga je mogoče izkoriščati na območju Puszcze Białowieske. Komisija je ta predlog dopolnila z zahtevo, da se omogoči naložitev periodične denarne kazni, če se ne bi spoštovale izrečene odredbe. Sodišče je s sklepom z dne 20. novembra 2017 ugodilo temu predlogu (glej [SM št. 122/17](#)).

naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, ki so v interesu Unije, da bi se dosegel splošnejši cilj, ki je zagotoviti visoko raven varstva okolja glede območij, ki so zaščitena na podlagi te direktive. Soglasje k načrtu ali projektu se torej lahko izda samo, če so pristojni organi na dan sprejetja odločbe, s katero se dovoli izvedba projekta, prepričani, da tak načrt ali projekt ne bo imel trajnih škodljivih učinkov na celovitost zadevnega območja. V obravnavanem primeru je Sodišče ugotovilo, da poljski organi, ker niso imeli na razpolago vseh upoštevnihih podatkov za presojo posledic zadevnih ukrepov aktivnega gospodarjenja z gozdom za celovitost območja Natura 2000 Puszcza Białowieska, pred sprejetjem odločbe iz leta 2016 in sklepa št. 51 niso izvedli ustrezne presoje teh posledic in s tem niso izpolnili svoje obveznosti, ki izhajajo iz Direktive o habitatih. Glede tega Sodišče poudarja, da s presojo posledic, ki so jo poljski organi opravili leta 2015,⁵ ni bilo mogoče odpraviti vseh znanstvenih dvomov o škodljivih učinkih odločbe iz leta 2016 na območje Natura 2000 Puszcza Białowieska.

Nato je Sodišče preučilo, ali lahko zadevni ukrepi aktivnega gospodarjenja z gozdom povzročijo škodljive učinke za zaščitene habitate in vrste na območju Natura 2000 Puszcza Białowieska in posledično posegajo v celovitost tega območja. V zvezi s tem je ugotovilo, da izpodbijani odločbi ne vsebujeta omejitev v zvezi s starostjo dreves ali gozdnih sestojev, na katere se ti ukrepi nanašajo, zlasti glede na habitat, v katerem so. Poleg tega ti odločbi omogočata sečnjo dreves iz razlogov „javne varnosti“ brez kakršnega koli pojasnila glede konkretnih okoliščin, ki utemeljujejo sečnjo iz teh razlogov. Sodišče je ugotovilo, da na podlagi trditev Poljske ni mogoče šteti, da so lahko zadevni ukrepi aktivnega gospodarjenja z gozdom utemeljeni s potrebo po zaustavitvi širjenja osmerozobega smrekovega lubadarja.

Sodišče je ugotovilo tudi, da izvajanje zadevnih ukrepov aktivnega gospodarjenja z gozdom povzroča izumrtje dela območja Natura 2000 Puszcza Białowieska. Taki ukrepi tako v nasprotju s trditvami Poljske pomenijo ukrepe za zagotovitev ohranitve tega območja. Sodišče v zvezi s tem poudarja, da osmerozobi smrekov lubadar v načrtu upravljanja iz leta 2015⁶ nikakor ni bil opredeljen kot potencialna nevarnost za celovitost območja Natura 2000 Puszcza Białowieska, temveč je bila, prav nasprotno, s tem načrtom potencialna nevarnost opredeljena odstranitev stoletnih smrek in borov, ki jih je napadel osmerozobi smrekov lubadar.

Nazadnje je Sodišče poudarilo, da lahko odločba iz leta 2016 in sklep št. 51 neizogibno pripeljeta do poškodovanja ali uničenja razmnoževališč in počivališč nekaterih lesnih hroščev, ki so z Direktivo o habitatih zaščiteni kot vrste v interesu skupnosti, ki jih je treba strogo varovati.

Glede Direktive o pticah je Sodišče ugotovilo, da ta določa, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za uvedbo splošnega sistema varstva vseh naravno prisotnih in prostoživečih vrst ptic. Ta direktiva med drugim prepoveduje namerno uničevanje ali poškodovanje gnezd in jajc zadevnih vrst, odstranjevanje gnezd teh vrst ter namerno vznemirjanje (zlasti v času razmnoževanja in vzreje mladičev), če bi imelo zadevno vznemirjanje znaten učinek na cilje te direktive. Glede tega je Sodišče poudarilo, da izpodbijani odločbi, katerih izvajanje bi neizogibno povzročilo poškodovanje ali uničenje razmnoževališč ali počivališč zadevnih vrst ptic, ne vsebujeta konkretnih in posebnih varstvenih ukrepov, ki bi omogočali, da se iz njihovega področja uporabe izključijo namerni posegi v življenje in habitat teh ptic, in da se zagotovi dejansko spoštovanje zgoraj navedenih prepovedi.

Zato je Sodišče tožbi, ki jo je vložila Komisija, ugodilo v celoti.

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vložijo Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

---

⁵ Gre za presojo posledic načrtovanih ukrepov, ki jo je Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (regionalna direkcija urada za gozdove v Białymstoku, Poljska) opravila leta 2015.

⁶ Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku (regionalni direktor za varstvo okolja v Białymstoku, Poljska) je 6. novembra 2015 sprejel Plan zadań ochronnych (načrt upravljanja), ki določa cilje ohranjanja in ohranitvene ukrepe v zvezi z območjem Natura 2000 Puszcza Białowieska za ozemlje treh gozdnogospodarskih območij, in sicer Białowieże, Browska in Hajnówke.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 27 93

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.